

**Збаразька централізована бібліотечна система
Методично-бібліографічний відділ**

Серія: «А чи знаєте Ви?»

**У БРОНЗИ, КАМЕНІ, ГРАНІТІ:
ПАМ'ЯТНИКИ ТАРАСУ ШЕВЧЕНКУ**

Інформаційно-вразливий нарис

Збараж – 2014

ББК
У 17

Укладач Т. Кульпа, завідувач методично-бібліо-
графічного відділу Збараської ЦБС.

Комп'ютерний набір Г. Бондар

Відповідальна за випуск О. Бойко, директор Збараської ЦБС.

.

У 17 У бронзі, камені, граніті: пам'ятники Тарасу Шевченку
[Текст]: інформ.-красн. нарис. / Збараська центр. б-ка, метод. –
бібліогр. від.; уклад. Т. Кульпа. – Збараж: [б. в.], 2014 – 25 с.

Видання містить інформацію про пам'ятники Тарасу
Шевченку у світі, в Україні, на Тернопіллі і Збаражчині.
Адресоване широкому загалу користувачів.

Електронну версію посібника розміщено на веб-сайті Збараської
ЦБС: <http://zbarazh-library.com.ua/index.html>.

ББК 91.9

© Збараська центральна бібліотека, 2014

«Ми чуємо тебе, Кобзарю, крізь століття»

Для кожного покоління ім'я Тараса Шевченка є чимось особливим. Безперечно, що і сьогодні Шевченко усвідомлюється як сила, як мудрість, як дух, без чого нація не може побудувати нову державу, ні по суті, стати новою.

Відзначаючи 200-у річницю від дня народження Великого Генія, ми вкотре і вкотре звертаємося до Тараса Шевченка, до його слова. Воно стоїть на сторожі нашої слави і честі, допомагає досягнути ті непрості процеси, що відбуваються в нашій країні. До таких духовних провідників, як Кобзар, люди йтимуть через віки за покликом душі, щоб не змаліти в своїх намірах і повсякденній суєті...

Прометей, Пророк, Апостол, Кобзар... Цими високими словами іще за життя називали Тараса Шевченка. І нині вони звучать не менш піднесено, не менш актуально, не менш справедливо.

Слово істини шукали у Шевченка наші діди-прадіди. Чеснотам правди навчав великий Поет наших батьків. У час інформаційного вихору навчаємось розуму і ми теж у його слові.

Пророча сила поезій Шевченка тому й пророча, що завжди стосується того часу, в якому цю поезію сприймаємо. Сьогодні вона стосується нас, ніби тільки для нас і написана. І нині, і завжди буде так, що від духовної незалежності, від вільного слова правди засвічуватимуться душі інших, розкриватимуться очі народу.

Дивна дія Кобзарєвого слова: історичні обставини склалися так, що по-різному моляться українці, належать до різних партій і навіть держав, часто піддаються на провокації і сваряться між собою, забуваючи, що вони однієї матері-діти, але коли звучить слово Т. Шевченка – всі замовкають, бо то говорить сама правда, сам Бог вустами нашого пророка. І лише тоді почнеться справжнє відродження добра і справедливості, коли ми всі почуємо те слово і засвоїмо Шевченкові уроки.

Інформаційно-краєзнавчий нарис має на меті ознайомити з монументами Тарасу Шевченку, які вдячні нащадки встановили великому Пророку – у бронзі, камені, граніті – і у вічній людській пам'яті.

Нарис стане корисним усім, кому дороге ім'я Кобзаря, адже найвищий прояв правди, істини Шевченко вбачав у любові до людини, вірності народів, вселюдському братолюбстві.

Матеріал згруповано у 6-ти розділах:

- Ми чуємо тебе, Кобзарю, крізь століття
- Пам'ятники Тарасу Шевченку у світі
- Монументи на честь Великого Кобзаря в Україні
- Увіковічення великого Поета на Тернопільщині
- Пам'ятники Тарасу Шевченку на Збаражчині
- Джерела посилання та література

Нарис не претендує на повноту інформації. Для повнішого ознайомлення можна скористатися Інтернет-ресурсами.

Видання адресоване широкому загалу користувачів. Окрім того ним можуть скористатися бібліотечні працівники, педагоги шкіл району, історики, краєзнавці.

Електронну версію посібника розміщено на веб-сайті Збаразької ЦБС: <http://zbarazh-library.com.ua/index.html>.

Пам'ятники Тарасу Шевченку у світі

Ім'я Тараса Шевченка відоме в усьому світі: його твори перекладені майже на всі мови світу. В столицях і містах багатьох країн світу йому встановлено монументи (в т. ч. в пострадянських державах, встановлених по ініціативі і за рахунок української еміграції, як подарунки від України, по обміну і т. інше).

Баку

Будапешт

Москва

Ось цікавий фрагмент із промови (текст зберігся у фондах Державного архіву Тернопільської області), з якою виступив невідомий промовець на святі в Чистиліві Тернопільського повіту 24 березня 1922 року.

Варшава

Вінніпег

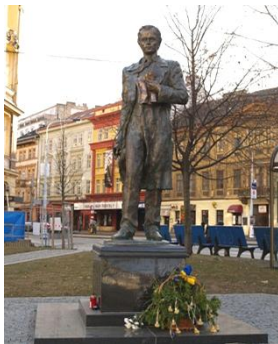
Мінськ

«Де не жили українці, - відзначив оратор, - чи то в Сибірі, Кавказі, Канаді, чи пралісах Бразилії, чи у Вільнім,

Вашінгтоні, чи в таборах Польщі, Німеччини або Чехословаччини, всюди об'єднують їх думки і почування довкола імені найбільшого Поета, найбільшого Сина України».

Париж

Прага

Софія

До 200-річчя від дня народження поета в 2014 році телеканал «Інтер» створив першу інтерактивну карту об'єктів, присвячених Т. Г. Шевченку. На інтерактивній карті відмічені 1060 пам'ятників Кобзаря, міста і села, вулиці, навчальні заклади, театри, названі в його честь. Ці об'єкти знаходяться в 32 країнах на різних континентах. Інтерактивна карта дозволяє користувачам мережі побачити пам'ятні місця за допомогою сервісу огляду місцевості. Серед найбільш пам'ятних місць – монумент в столиці Австралії у вигляді Кобзи, пам'ятник у Вашингтоні. Мистецтвознавці називають самим оригінальним пам'ятник Кобзареві у Римі, де поет Зображений в образі античного філософа.

Вашингтон

Ташкент

Тбілісі

Найбільш віддаленими від Києва об'єктами, котрі присвячені поету, є монумент в Пекіні (віддаль від Києва 6456 км.), вул. Шевченка в Хабаровську (6900 км.), пам'ятники Шевченку у Вашингтоні (7847 км.), Буенос-Айресі (12826 км.) і Канбері (14913 км.).

Буенос-Айрес

Санкт-Петербург

Перше скульптурне зображення поета і художника було створене в Санкт-Петербурзі, вже через рік після смерті Кобзаря.

Монументи на честь Великого Кобзаря в Україні

Чернівці

Тарас Шевченко був людиною універсальних обдарувань та інтересів. Все його життя і творчість були присвячені народу. Життєвий шлях носив його по Україні, Росії, Європі. Але в нього було одне «кохання та пристрасть» - рідна Україна. Шевченко мріяв про ті часи, коли його країна буде незалежною суверенною державою, коли в Україні шануватиметься мова, культура та історія народу, а люди будуть щасливими.

Верховина

Шевченкове

Колюмия

Львів

Дрогобич

Васильків

Новоград-Волинський

Донецьк

Маріуполь

Ковель

Одеса

В знак великої шани пам'ятники українському поету Тарасу Шевченку встановлені у всіх обласних центрах України. Його ім'ям в Україні названі навчальні заклади, театри, площі, вулиці, міста. Національна опера України, Київський національний університет, центральний бульвар міста Києва – носять ім'я Тараса Шевченка.

Дніпропетровськ

Полтава

Миргород

Дніпродзержинськ

Дубно

Харків

Київ

Канів

Перший пам'ятник на українській землі встановили у Харкові в 1897 році – графіті з портретом поета. За мистецькими цінностями вирізняють монументи у Києві і Каневі.

Увіковічення великого Поета на Тернопільщині

Жителі Тернопільщини свято бережуть пам'ять про Великого Кобзаря. Уже два століття його твори – найбажаніші, найдорожчі книги в кожній домівці, найпоширеніші у кожній книгозбірні.

Козова

Чортків

На знак шани Тарасу Шевченку у 1911 році, до 50-ліття від дня смерті поета, йому звели перший на Тернопільщині пам'ятник у селі Бурдяківці Борщівського повіту. Тутешні умільці виготовили його з місцевого вапняку і встановили біля школи. Пам'ятник має форму Хреста на прямокутному постаменті. Зверху на пам'ятнику – барельєф Кобзаря, а з усіх боків на постаменті написи з поезії Тараса Шевченка і Сидора Воробкевича.

До 100-річчя від дня народження поета пам'ятники були встановлені у селах Залав'є, Лошнів на Теребовлянщині, Лозівка - Підволочиського району. Ці пам'ятники за роки польської окупації не раз нищили. Згодом їх відновили.

Пам'ятник 1914 року в с. Лозівка нищили двічі. У 1960 році його відновив львівський скульптор Яків Чайка. На врочистостях був поет Дмитро Павличко, який написав вірша «На відкритті пам'ятника Т. Шевченкові в с. Лозівці».

У ньому є такі рядки:

Боялись Кобзаря пани,
І підпанки, і яничари,
І двічі знищили дотла
Поета кам'яну подобу.
Та в тому камені жила
Снага, що встала тричі з гробу!
Бо то не камінь, а душа,
Його не зрушить жодна сила;
Не з'їсть іржа того ножа,
Що правда на брехню гострила!

с. Жуків

Теж двічі – у 1921 і 1939 роках руйнували пам'ятник Т. Шевченкові в Жукові (автор Василь Бідула). Відновили його в 1967 році.

17 травня 1914 року пам'ятник Кобзареві відкрили в селі Лисичинці Збаразького повіту (нині – Підволочиського району). Створив його місцевий майстер Степан Бець. Бід час Першої світової війни та польської пацифікації, яку здійснювали каральні загони в Західній Україні у вересні-листопаді 1930 року, пам'ятник зазнав руйнувань. Лише в 1967 році син майстра – професійний скульптор Володимир Бець висік із каменю новий монумент.

У Денисові Козівського району донині живе переказ, що встановлений у селі в 1914 році пам'ятник зображав Т. Шевченка на повний зріст. Але недовго випало стояти цьому монументові. Російський військовий загін знищив пам'ятник. Краєзнавець із сусідніх Купчинців Володимир Хома записав спогад очевидця цієї події: «Одного разу царський офіцер їхав на підводі нашим селом із якоюсь

красунею. Вона показала на пам'ятник Шевченку, мовляв, це перший бунтар проти царя. Офіцер зупинивсь і наказав солдатам, які їхали позаду, зняти штиками пам'ятник і звалити його на землю.

Солдати не дуже охоче виконували наказ офіцера. Але все-таки мушили зробити так, як їм веліли... Після тривалого «штурму» пам'ятник Шевченку впав на землю...»

До відзначення на Тернопільщині 100-річчя від дня народження Т. Шевченка також відкрили пам'ятні таблиці в Заліщиках і Копичинцях. Ініціатором першої з них був письменник Осип Маковей, кошти на неї збирали в усьому повіті. На таблиці, що збереглася

донині, є напис:

1814-1914

В соті роковини уродин
Тарасови Шевченкови
Заліщицька земля.

У Копиченцях меморіальну таблицю встановили на будинку гімназії (згодом тут розмістили кінотеатр ім. Т. Шевченка і бібліотеку). Напис повідомляє:

1814-1914

Народному генієві
Тарасови Шевченкови
В соті роковини уродин
Українські товариства
Копичинецької землі.

На честь 100-річчя від дня народження Т. Шевченка закінчили спорудження Народного дому в Новому Селі (нині Підволочиського району) на якому було встановлено пропам'ятну таблицю: «1814-1914. В пам'ять Т. Шевченка». В 1920 році польські шовіністи вчинили перший погром

Народного дому, в 1930-у – другий. 1989 року на будинку встановили нову меморіальну таблицю.

17 травня 1914 року відкрили пам'ятник Т. Шевченкові у селі Залав'є. Гроші на нього збирали в усьому Тереховлянському повіті.

с. Лисичинці

Урочисте свято-відкриття відновленого пам'ятника Тарасові Шевченкові відбулося в неділю, 11 червня 1917 року в уже згаданому селі Лисичинцях Збараського повіту. Ось як писала про це газета «Український Голос» (26 вересня 1917 р.): «Восени 1914 р., як тільки від російського уряду в Галичину прибули урядовці, в Збараж приїхав начальником повіту п. Конашевич.

Цей добродій дізнався, що в повіті знаходиться радикальне село Лисичинці. От він іде туди до польського магната. Кличе до себе війта (сільського старосту), без всякої підстави лає його і б'є ні в чому невинного представника громади, а потім наказує знести пам'ятник Тарасові Шевченкові, заявивши, що якщо війт не виконає його наказу, то він спалить село. Зараз тут же наказав стражникам, яких було 12 чоловік, щоб вони запалили село, якщо через годину не буде знятий пам'ятник Тарасові Шевченкові.

Після такого наказу пам'ятника зняли; але на тому не скінчилося. Знайшлися люди, що понівечили зображеного поета й навіть очі повидовбували.

Тепер, після перевороту в Росії, коли в Галичину приїхали комісари-українці, що прихильно йшли назустріч українцям у їхній культурній роботі, лисичани надумались відновити пам'ятник. Надумались й відновили. Зібралися на відкриття о другій годині дня. На ту годину з сусідніх сіл почали прибувати пішки дівочі товариства «Січ».

Дівчата одягнені в українську одіж; у кожної через плече червона стяжка з написом, до якої «Січі» належить.

Підходили рядами, як школярики, дуже врочисто, й ставали на раніш визначені місця. За дівочими «Січами» почали під'їжджати з сіл на конях січовики, як справжня кавалерія, в убраннях українських козаків, з корогвами й булавами. В кожного так само напис на червоній стязці, до якої «Січі» належить. Кінські гриви прикрашені квітами. Поставали далі від пам'ятника, зробили замкнене коло навкруги народу. Таких верхівців прибуло більше як чотири сотки. А всього народу було більш як 5000. Прибув і виконуючий обов'язки тернопільського комісара К. В. Лосьний, Збаразький комісар Т. Сердюк із своїм помічником Т. Сидоровим.

Зі Збаражу приїхало багато інтелігенції на чолі з лікарем Володимиром Білинським, хор співаків, а також вояки, що мешкали в повіті. Свято почалося промовою селянина Загоруїка, який розповів, як Конашевич «просвіщав» лисичан, як знищено пам'ятник, як жив Шевченко, як він страждав від царя Миколи I і т. д. Закінчив бесідник присягою, що всі лисичани підуть по тій дорозі, на яку закликав їх батько Тарас. Потім відкрили пам'ятник Шевченкові, й хор цивільних вояків проспівав «Заповіт». Потім знову промовляло кілька промовців. Добродійка Халамай декламувала «Розриту могилу», а селянин Н. – «Гамалію».

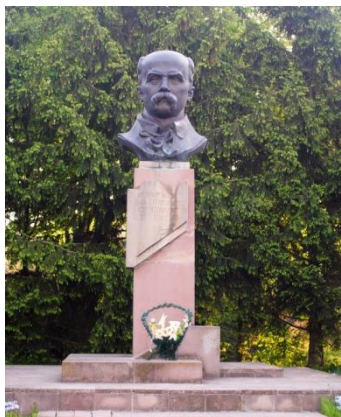
Свято закінчилося промовою лікаря Білинського, що кликав селян організувати «Просвіти» й «Січі», селянські й повітові. Усі промови чергувалися зі співами хору. А при кінці, коли хор проспівав «Ще не вмерла Україна», розпочався похід – спершу кінних, а потім піших «Січей». День пройшов надзвичайно чудово. Дуже приємне враження робить таке велике свято, на якому галичани, лівобережні і правобережні українці зійшлися не як чужинці, а як брати, щоб вкупі відсвяткувати свято українського Поета».

с. Настасів

Підволочиськ

смт. Великі Бірки

Шумськ

с. Лука

У вінку всенародної шани Великому Кобзареві є значний внесок тернополян. На території області за роки незалежності України встановлено понад шістдесят пам'ятників Т. Шевченку. Всього їх більше 150. Серед них – роботи відомих львівських скульпторів Я. Чайки (с. Лозівка Підволочиського, с. Шили Збараського районів), В. Одрехівського та Е. Миська (відповідно с. Бурдяківці та с. Іване-Пусте Борщівського району), В. Оверчука

(Бучач), А. Мацієвського з Івано-Франківська (м. Монастириська, с. Лука і с. Устя-Зелене цього ж району), В. Горна з Чернівців (с. Зелене Борщівського району).

Із нагоди 100-х роковин від дня смерті Кобзаря на Тернопільщині було відкрито пам'ятники у Борщеві, селах Новосілка Бучацького, Денисів Козівського, Устя-Зелене Монастириського, Торське Заліщицького районів. До 150-річчя від дня народження Т. Шевченка, яке за рішенням ЮНЕСКО відзначали в усьому світі, постали пам'ятники в селах Жизномир і Золотий Потік Бучацького, Кривче, Зелене, Бурдяківці, Іване-Пусте Борщівського, Курівці Зборівського, Вербів Бережанського районів. Високою мистецькою вартістю відзначаються пам'ятники Т. Шевченкові в Борщеві, автор – тернопільський скульптор Іван Сонсядло (1990 р.) в Гусятині, автор – київський скульптор Микола Обезюк (відкритий 14 жовтня 1993 р. на свято Покрови Пресвятої Богородиці).

А чернівецький скульптор Степан Бродовий, який народився у селі Жежава (нині Зелений Гай Заліщицького району), в 1990 році подарував своїм землякам пам'ятник, що виконав сам: стомлений Тарас у глибокій задумі присів перепочити на високому пагорбі.

Перший пам'ятник Т. Шевченкові в Тернополі було встановлено у травні 1952 року при вході в Міський парк культури і відпочинку його імені. Він був масового виробництва (з бетону, копія статуї М. Г. Манізера) і знесений у 1982 році у зв'язку з реконструкцією території перед адміністративним будинком.

Тернопіль

у роздумах, поклавши руку на руку. Автор монумента – тернопільський скульптор Микола Невеселий.

Не раз були відзначені на міжнародних та всеукраїнських виставках роботи тернопільського майстра Володимира Лупійчука.

9 березня 1982 року жителі та гості Тернополя поклали вінки й букети квітів до нового пам'ятника Кобзареві у реконструйованому сквері біля обласного музично-драматичного театру імені Т. Шевченка. Поет зображений у час третьої зустрічі з Україною, він присів

Кременець

У Кременці на подвір'ї гуманітарно-педагогічного інституту, який носить ім'я Тараса Шевченка, встановлено бюст Кобзаря (1988 р., скульптор О. Ковальов). Відкритий до 175-річчя від дня народження Кобзаря меморіальна таблиця нагадує про перебування Т. Шевченка.

Почаїв

малював Лавру.

20 серпня 1995 року в Почаєві біля Лаври, врочисто відкрили пам'ятник Тарасові Шевченку. Це велелюдне свято було приурочене до 4-ої річниці проголошення Незалежності України. Тернопільський скульптор Микола Невеселий зобразив поета молодим, таким, яким він

Кременець

Велелюдним було свято з нагоди відкриття у центрі Кременця величезної бронзової статуї Кобзаря (висота – 3,5 м.), що відбулося 24 серпня 1995 року, в 4-ту річницю проголошення Незалежності України. Автор пам'ятника – львівський скульптор Яків Чайка.

Мабуть нема на Тернопіллі міста або селища, де б не було вулиці Тараса Шевченка, його ім'ям названі селянські спілки, кінотеатри, парки, воно увічнене в найменнях чотирьох населених пунктів – сіл Тарасівка Збарзького, Кобзарівка Зборівського, Шевченкове Підволочиського, Гаї-Шевченковські Тернопільського районів. Та найбільша пам'ять – у серцях людських. Її, мов найдорожчий скарб, передають від батька до сина, від матері до дочки, з покоління в покоління – на віки-вічні, во славу України.

Воістину:

Будем, батьку, панувати,
Поки живуть люде;
Поки сонце з неба сяє,
Тебе не забудуть!!

Пам'ятники Тарасу Шевченку на Збаражчині

На Збаражчині пам'ятники Великому Кобзарю споруджено у смт. Вишнівєць, селах Доброводи, Зарубинці, Синява, Шили.

Село Шили

Перший на теренах нашого краю пам'ятник Т. Г. Шевченка було збудовано у 1914 році в селі Шили. Споруджений він за народні кошти на честь 100-річчя з дня народження поета.

Під час відкриття до 100-річного ювілею Шевченка пам'ятника в Шилах Збаразького повіту промовляв громадський діяч із сусіднього села Залужжя Андрій Шмигельський. Ось фрагмент його виступу: «Поважна українська родино! На золотом золочений і не сріблом сріблений – а твердий пам'ятний, як наше тверде і тяжке, в чорній праці життя, не пишний та величний – а простий, як ми всі, душею і скромний та вбогий, як наші достатки, поставили ми отсей пам'ятник. Не в честь царську, та не в хвалу панську, але з глибокої шани до бувшого кріпака, для безсмертного Поета – співця невольного українського народу... Ми здвигаємо отсей пам'ятник на повсякденний спомин собі, нашим дітям і потомкам, про любов і терпіння Тарасове до рідної Вітчизни – України! Нехай його безсмертний геній витас посеред наших убогих осель..., і вливає в серця наших синів і дочок, і грядущих наших потомків ту пламенну любов до України, якою горіло серце Поета...»

Цей пам'ятник простояв до 1920 року, поки не знищили поляки. Заходом товариства «Просвіта» його

відновили. Велелюдне торжество з цього приводу відбулося 25 липня 1926 року. На свято прибуло до семи тисяч людей із Збаражчини і сусідньої Кременеччини. Під час пацифікації пам'ятник знову зруйнували. Його обмотали мотузками і повалили на землю. Багнетами й карабінами розбили, розстріляли. У 1945-у, копаючи канаву біля школи, у ній знайшли понівечене погруддя поета. Громада села вирішила: пам'ятник стоятиме знову. Правда, проминули роки, коли це сталося. У 1958-у погруддя, яке відреставрував львівський скульптор Яків Чайка, відкрили втретє.

Скульптор пам'ятника Я. Чайка. Висота погруддя 1.2 м., постамента - 2.85 м.

Село Зарубинці

Ідею спорудження пам'ятника Тараса Григоровича Шевченка в Зарубинцях багато років виношував Петро Степанович Стахів. Втілити цей задум допомогли жителі села, які в 1996-1997 роках почали збирати кошти. Велику допомогу в спорудженні надав колишній директор Зарубинського спиртзаводу Роман Василишин. Спочатку планували побудувати пам'ятник на повний зріст, на горі. До нього облаштувати сходи, на зразок як на Чернечій горі в Каневі, але через брак коштів біля школи встановлено погруддя Кобзаря з червоного мармуру.

Відкрили пам'ятник 24 серпня 2000 року, у річницю Незалежності України. Під час відкриття лунали патріотичні виступи мешканців Зарубинець, пісні на слова Тараса Шевченка, декламували поезію Кобзаря. Впродовж більш як десяти років зарубинчани не забувають урочистий день відкриття пам'ятника Великого Кобзаревя, прибирають

територію навколо, кладуть квіти, а вчителі школи проводять патріотично-виховні заходи.

Село Добриводи

Пам'ятник Т. Г. Шевченка у селі Добриводи споруджений у 1964 році з нагоди 150-річчя від дня народження Кобзаря і встановлений в центрі села. Ідея спорудження пам'ятника належить колишньому директору школи С.

Поповичу та голові сільської ради П. Залевському. Скульптором був вчитель Доброводівської школи, який в ній працював в повоєнні роки, А. Грак. Виготовлено пам'ятник-погруддя з каменю, його висота – 0,8 метра, постаменту – 2,9 метра. Споруджено за кошти, зібрані активістами колгоспу «Зірка» і Доброводівської середньої школи.

Коли справа дійшла до відкриття, посипались питання: «Хто дозволив?» «Чому Шевченко, а не Ленін?» «Хіба Тарас Шевченко жив в Добриводах» (Ніби Ленін тут жив). Ситуація набула критичного характеру, бо виявляється, для того, щоб спорудити пам'ятник Шевченка, потрібний був офіційний документ від ради Міністрів СРСР. Але оскільки справу уже було зроблено, вночі з пам'ятника було знято покривало, і тихо, без урочистостей, скромно увійшов він у життя Добриводів. Імена тих, хто брав участь у виготовленні постаменту, сходів до пам'ятника, були увіковічені в капсулі, яку закопали під постамент. У зв'язку з будівництвом нового будинку культури, пам'ятник перенесено на майдан біля школи і посвячено. – «У віковичній молитві до пам'ятника Шевченкові ми безсмертні. Отож подякуймо Богові за те, що дав нам мудрості зберегти символ

духовності», - пише Марія Назар у своєму історико-краєзнавчому нарисі «Село Добриводи у пам'ятниках».

Вишнівець

Жителі Вишнівця увічнили пам'ять про перебування тут Тараса Шевченка. До 150-річчя від його народження при вході у колишній палац була врочисто відкрита меморіальна таблиця.

Пам'ятник Шевченка у Вишнівці побудований з ініціативи Товариства української мови ім. Тараса Шевченка на кошти, зібрані громадою Вишнівця та обласною радою, а відкритий 28 листопада 1989 року. Скульптором пам'ятника був Василь Одрехівський. Висота пам'ятника – 2,5 метра, побудований з Бетону, обкладений викладкою з міді. Встановлений на майдані Шевченка. Восени 2013 року під час ремонтних робіт змонтовано новий постамент з теребовлянського пісковика.

Село Синява

Пам'ятник-погруддя Шевченка в селі Снява споруджений у 1963 році з каменю-пісковика, бетону. Скульптори пам'ятника В. Бенч, В. Голофаєв. Висота погруддя – 1,2 м, постамента – 2,85 м. Ініціатором та організатором побудови пам'ятника Т. Г. Шевченка був репатрійований з Польщі в 1945 році великий шанувальник поезії поета Максим Михайлович Джула (1920-1964 рр).

Очолюючи колективне господарство в селі Синява, вивів його

в передове в районі: побудував школу, ферму, тракторну бригаду, хорошу дорогу, пам'ятник-погруддя Т. Шевченку. Був нагороджений з нагоди 150-річчя від дня народження Кобзаря «Шевченківською медаллю».

Джерела посилання та література

Дуда, І. Мельничук, Б. Тарас Шевченко на Тернопільщині [Текст] / І. Дуда, Б. Мельничук; ред.: П. Козловський. – Т.: Новий колір, 2007. – Вид. третє, доповн. – С. 74-106: фотогр.

Кравчук, В. Пам'ятники Тарасу Шевченку на Збаражчині [Текст] / В. Кравчук // Народне слово. – 2014. – 7 берез. – С. 4.

* * *

Пам'ятники Шевченку в Україні та світі [Електронний ресурс] / Національний музей Тараса Шевченка. – Електрон. текст. та граф. дані. - [Україна], 2012. – Режим доступу: <http://www.google.ru/url?url=http://www.museumshevchenko.org.ua/page.php%3Fid%3D64&rct=j&q=&esrc=s&sa=U&ei=imNTVLXhK8aNPLrzgcf&ved=0CDgQFjAJ&usg=AFQjCNFf-zY0oQyV2y-AMxWkF-Ix9vXydg>, вільний. – Заголовок з екрана. – Мова укр.. – Опис зроблено: 06. 02. 2014.

Пам'ятники Тарасові Шевченку [Електронний ресурс] / Вікіпедія: вільна енциклопедія. - Електрон. текст. та граф. дані. - [Україна], 2012. - Режим доступу: http://uk.wikipedia.org/wiki/Пам'ятники_Тарасові_Шевченку, вільний. – Заголовок з екрана. – Мова укр.. – Опис зроблено: 06. 02. 2014.

З м і с т

Ми чуємо тебе, Кобзарю, крізь століття.....	3
Пам'ятники Тарасу Шевченку у світі.....	5
Монументи на честь Великого Кобзаря в Україні.....	7
Увіковічення великого Поета на Тернопільщині.....	10
Пам'ятники Тарасу Шевченку на Збаражчині.....	19
Джерела посилання та література.....	24

